

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

zo 7. decembra 2018

k zmenenému návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), ako aj súvisiace právne predpisy

(CON/2018/55)

(2019/C 37/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 11. októbra 2018 žiadosť Európskeho parlamentu a 14. novembra 2018 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k zmenenému návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo); nariadenie (EÚ) č. 1094/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov); nariadenie (EÚ) č. 1095/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy); nariadenie (EÚ) č. 345/2013 o európskych fondoch rizikového kapitálu; nariadenie (EÚ) č. 346/2013 o európskych fondoch sociálneho podnikania; nariadenie (EÚ) č. 600/2014 o trhoch s finančnými nástrojmi; nariadenie (EÚ) 2015/760 o európskych dlhodobých investičných fondoch; nariadenie (EÚ) 2016/1011 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov; nariadenie (EÚ) 2017/1129 o prospekte, ktorý sa má uverejniť pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu a smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu⁽¹⁾ (ďalej len „zmenený návrh“).

Rada Európskej únie a Európsky parlament požiadali 23. novembra 2017 ECB o stanovisko k pôvodnému návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), ako aj súvisiace právne predpisy⁽²⁾ a ECB prijala stanovisko 11. apríla 2018⁽³⁾. Zmenený návrh obsahuje nové prvky a Európsky parlament požiadal ECB o opätovnú konzultáciu k týmto prvkom.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie obsahuje ustanovenia, ktoré majú vplyv na spôsob, akým Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) prispieva k hladkému uskutočňovaniu politík, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému, v zmysle článku 127 ods. 5 zmluvy, ako aj na osobitné úlohy zverené ECB v súlade s článkom 127 ods. 6 zmluvy, ktoré sa týkajú obozretného dohľadu nad úverovými inštitúciami. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

- 1.1. Cieľom zmeneného návrhu je posilnenie mandátu Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) pri predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, aby sa posilnila dôvera v bankovú úniu a úniu kapitálových trhov. ECB jednoznačne podporuje tento cieľ. Zmenený návrh prispieje k lepšej identifikácii rizík týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu na úrovni Únie a k zdokonaleniu a harmonizácii postupov dohľadu v Únii.

⁽¹⁾ COM(2018) 646 final.

⁽²⁾ COM(2017) 536 final.

⁽³⁾ Stanovisko Európskej centrálnej banky CON/2018/19 z 11. apríla 2018 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), ako aj súvisiace právne predpisy (Ú. v. EÚ C 255, 20.7.2018, s. 2). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na webovom sídle ECB www.ecb.europa.eu.

- 1.2. Úloha dohľadu nad úverovými inštitúciami v súvislosti s predchádzaním využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (dohľad v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu) nebola zverená ECB. Výsledky dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu je však potrebné zohľadniť pri vykonávaní úloh ECB, ktoré sa týkajú prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami podľa článku 127 ods. 6 zmluvy a nariadenia Rady (EÚ) 1024/2013⁽⁴⁾. Riziko využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu má konkrétne význam pre rozhodnutia ECB v oblasti prudenciálneho dohľadu týkajúce sa akvizícií kvalifikovaných účastí v dohliadaných subjektoch (vrátane procesu udeľovania povolení úverovým inštitúciám) a posúdenia odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti súčasných alebo budúcich manažérov dohliadaných subjektov, ako aj pre každodenný dohľad v súvislosti s procesom preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu. Závažné porušenia požiadaviek v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu môžu mať nepriaznivý vplyv na povest' úverovej inštitúcie a môžu viesť k uloženiu závažných administratívnych alebo trestnoprávných sankcií dohliadaným subjektom alebo ich zamestnancom, a preto môžu predstavovať riziko pre životaschopnosť dohliadaných subjektov. V určitých prípadoch môžu závažné porušenia požiadaviek v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu viesť priamo k tomu, že bude potrebné odňať povolenie úverovej inštitúcie. Je preto veľmi dôležité, aby ECB, ako aj iné orgány prudenciálneho dohľadu dostávali od orgánov dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu včasné a spoľahlivé informácie o rizikách týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a o porušeníach požiadaviek v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu dohliadanými subjektmi.
- 1.3. Právne predpisy Únie, ktoré upravujú oblasť využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, boli v posledných rokoch doplnené o niekoľko právnych aktov⁽⁵⁾, ku ktorým ECB vydala svoje stanovisko. ECB silno podporuje režim Únie, ktorý zabezpečí, aby mali členské štáty a inštitúcie usadené v Únii k dispozícii účinné nástroje v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, najmä proti zneužívaniu finančného systému zo strany tých, ktorí perú špinavé peniaze a financujú terorizmus a ich spolupáchateľov⁽⁶⁾.
- 1.4. Vzhľadom na skutočnosť, že ECB už vydala stanovisko CON/2018/19 k pôvodnému legislatívnemu návrhu, zameria sa len na nové prvky zmeneného návrhu.

2. Konkrétne pripomienky

2.1. Informácie, ktoré má EBA zhromažďovať

- 2.1.1. Podľa zmeneného návrhu by malo byť úlohou EBA zhromažďovanie informácie od príslušných orgánov súvisiacich s nedostatkami identifikovanými v procesoch a postupoch prevádzkovateľov finančného sektora, ich systémoch správy a riadenia, posúdeniach odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti, obchodných modeloch a činnostiach s cieľom predchádzať praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ako aj opatreniami prijatými príslušnými orgánmi⁽⁷⁾. Presný rozsah informácií, ktoré je potrebné poskytovať EBA, nie je jasný. Napríklad nie je zrejmé, čo sa myslí pod nedostatkami v obchodnom modeli s cieľom predchádzať praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Zmenený návrh tiež neobsahuje kvalifikáciu nedostatkov, ktoré sa majú oznamovať, z čoho vyplýva, že by bolo potrebné oznamovať aj veľmi malé nedostatky. ECB navrhuje, aby sa v nariadení: a) jasne uviedlo, že táto nová požiadavka na podávanie správ sa týka všetkých závažných nedostatkov, ktoré zvyšujú riziko využitia finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a b) uložila povinnosť pre EBA, aby vypracoval pre príslušné orgány usmernenia, v ktorých by uviedol, čo predstavuje závažné nedostatky. V nariadení by sa tiež mali uviesť ďalšie prvky alebo procesy, ktoré by mohli byť potrebné na zabezpečenie účinného fungovania postupu výmeny informácií. Riziká týkajúce sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré sú relevantné vo vzťahu k novej úlohe EBA, je navyše možné identifikovať v rámci iných postupov dohľadu ako tých, ktoré sú uvedené v zmenenom návrhu, napríklad pri udeľovaní povolení alebo pri posudzovaní akvizícií kvalifikovaných účastí v subjektoch pôsobiacich na finančnom trhu. ECB navrhuje rozšíriť rozsah informácií zhromažďovaných EBA o tento druh informácií.

⁽⁴⁾ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁽⁵⁾ Pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 43); smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 215/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely legalizácie príjmov z trestnej činnosti alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73); nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/847 z 20. mája 2015 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 1).

⁽⁶⁾ Pozri stanovisko ECB CON/2013/32.

⁽⁷⁾ Navrhovaný nový článok 9a ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

- 2.1.2. V zmenenom návrhu by sa malo ustanoviť, že podávanie správ EBA a ich následné šírenie týmto orgánom nena-
hrádzajú priamu výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi. Ak by sa EBA stal prostredníkom pri všetkých
výmenách informácií, predstavovalo by to veľký tlak na jeho zdroje a efektívnosť výmeny informácií by sa tým
nevyhnutne nezvýšila.
- 2.1.3. Ak si viaceré príslušné orgány medzi sebou vymieňajú informácie alebo dokumenty o závažných nedostatkoch, je
potrebné vyhnúť sa tomu aby, ten istý závažný nedostatok oznamovali všetky príslušné orgány. Zmenený návrh
by mal preto ustanoviť, že podávať správy EBA má len ten príslušný orgán, ktorý pôvodne zhromaždil informá-
cie, alebo ktorý vypracoval dokument.
- 2.1.4. S cieľom obmedziť dodatočnú záťaž, ktorú by pre príslušné orgány predstavovalo toto nové podávanie správ
EBA, mali by byť príslušné orgány povinné oznamovať len tie informácie, ktoré EBA neposkytli prostredníctvom
iných kanálov. Napríklad ak sa EBA zúčastňuje na činnosti kolégií orgánov dohľadu a prostredníctvom týchto
kolégií dostane informácie o relevantnom závažnom nedostatku, nemali by byť príslušné orgány povinné opäť
oznamovať tieto informácie EBA: EBA by teda mal v čo najväčšom rozsahu využívať už existujúce informačné
kanály. V tejto súvislosti bude dohoda o praktických spôsoboch výmeny informácií, ktorá sa má podľa
článku 57a ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849⁽⁸⁾ uzatvoriť do 10. januára 2019
medzi ECB a orgánmi dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu zo všet-
kých členských štátov, predstavovať významný kanál pre výmenu informácií o relevantných porušeníach požiadav-
iek v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ako aj požiadaviek prudenciálneho
dohľadu. EBA by mal byť poskytnutý priamy prístup k informáciám, ktoré sa vymieňajú na základe tejto dohody.
Priamy prístup by predstavoval najúčinnjší spôsob zabezpečenia včasnej výmeny relevantných informácií s EBA.
Takáto úprava by umožnila EBA získavať informácie bez zbytočného oneskorenia a zároveň by nebolo potrebné,
aby príslušné orgány, ktoré sú zmluvnými stranami uvedenej dohody, oznamovali tie isté informácie EBA.
- 2.1.5. Pre prípady, kedy budú potrebné osobitné správy pre EBA, sa navrhuje, aby EBA vypracoval usmernenia a formu-
láre na uľahčenie podávania správ.
- 2.1.6. Nie je zrejmé, akú činnosť by mal EBA koordinovať s finančnými spravodajskými jednotkami v zmysle poslednej
vety novo navrhovaného článku 9a ods. 1 písm. a) v súvislosti s poskytovaním informácií EBA. Nie je tiež
zrejmé, či a ako toto koordinovanie súvisí so zhromažďovaním informácií, ktoré je upravené v uvedenom
navrhovanom ustanovení. Preto by mal byť zmenený návrh zmenený tak, aby obsahoval presnejšie informácie.
Ak sa koordinovanie činnosti s finančnými spravodajskými jednotkami týka zhromažďovania informácií od
orgánov prudenciálneho dohľadu vrátane ECB, mal by zmenený návrh upraviť pravidlá týkajúce sa prístupu
finančných spravodajských jednotiek k informáciám, ktoré príslušné orgány poskytujú EBA. Ak sa koordinovanie
činnosti s finančnými spravodajskými jednotkami netýka zhromažďovania informácií uskutočňovaného EBA,
mala by sa požiadavka na koordinovanie činnosti medzi EBA a finančnými spravodajskými jednotkami presunúť
do iného ustanovenia.
- 2.1.7. Novo navrhovaný postup zhromažďovania a šírenia údajov by bolo vhodné na základe praktických skúseností
preskúmať v pravidelnej správe pripravovanej Komisiou podľa článku 81 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010. Takýmto
preskúmaním by sa overila účinnosť tohto postupu a posúdilo by sa, či je potrebné uskutočniť zmeny.
- 2.2. *Podpora konvergenzie postupov dohľadu a posúdenie rizík u príslušných orgánov*
- 2.2.1. Podľa zmeneného návrhu by mal EBA úlohu spočívajúcu v podpore konvergenzie postupov dohľadu uvedenej
v smernici (EÚ) 2015/849, a to aj uskutočňovaním pravidelných preskúmaní⁽⁹⁾. ECB vychádza z toho, že sa tieto
postupy dohľadu týkajú len orgánov dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu
terorizmu a nie orgánov prudenciálneho dohľadu. Táto skutočnosť by mala byť v zmenenom návrhu výslovne
uvedená.
- 2.2.2. Podľa zmeneného návrhu by mal EBA uskutočňovať posúdenia rizík u príslušných orgánov so zameraním hlavne
ale nie výlučne na orgány dohľadu v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely
prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012
a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁽⁹⁾ Navrhovaný nový článok 9a ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

⁽¹⁰⁾ Navrhovaný nový článok 9a ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

Nie je zrejme, ako by sa takéto posúdenie rizík líšilo od už uvedeného pravidelného preskúmania. Tak pravidelné preskúmanie, ako aj posúdenie rizík sa zrejme zaoberajú identifikáciou a riešením rizík týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ale kým navrhované ustanovenie upravujúce pravidelné preskúmania sa týka všetkých rizík týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vo všeobecnosti, navrhované ustanovenie upravujúce posúdenia rizík sa obmedzuje len na najvýznamnejšie nové riziká. Posúdenia rizík sú teda zrejme už zahrnuté do pravidelných preskúmaní. Zmenený návrh by sa mal preto upraviť tak, aby sa posúdenia rizík jasnejšie odlišili od pravidelných preskúmaní. Zároveň by sa mal presnejšie upraviť pojem najvýznamnejšie nové riziká.

2.3. *Sprostredkúvanie spolupráce s príslušnými orgánmi v tretích krajinách*

Podľa zmeneného návrhu by mal mať EBA vedúcu úlohu pri sprostredkovaní spolupráce medzi príslušnými orgánmi v Únii a príslušnými orgánmi v tretích krajinách v závažných prípadoch prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktoré majú vplyv na cezhraničné záležitosti súvisiace s tretími krajinami⁽¹⁾. ECB víta podporu EBA, ktorá pomôže príslušným orgánom účinnejšie spolupracovať s príslušnými orgánmi v tretích krajinách. ECB je však presvedčená, že táto úloha EBA by nemala nahradiť priame kontakty, ktoré príslušné orgány potrebujú udržiavať s príslušnými orgánmi v tretích krajinách. Ak priama spolupráca medzi týmito orgánmi funguje dobre, nebolo by zrejme efektívne pridať ďalšiu úroveň koordinovania prostredníctvom EBA. Zapojenie EBA ako ďalšieho orgánu v prípadoch, ak existuje priama spolupráca medzi príslušným orgánom a príslušným orgánom tretej krajiny by mohlo byť problematické aj z právneho hľadiska v prípadoch, keď príslušný orgán a príslušný orgán tretej krajiny navzájom spolupracujú na základe memoranda o porozumení, ktorého účastníkom nie je EBA. Zmenený návrh by mal preto EBA udeliť právomoc v prípade potreby pomáhať príslušným orgánom pri spolupráci s príslušnými orgánmi tretích krajín. Nie je však potrebné, aby zmenený návrh vyžadoval od EBA, aby automaticky prevzal vedúcu úlohu pri sprostredkovaní takejto spolupráce. Mal by sa tiež presnejšie upraviť pojem „závažné porušenia predpisov“, aby bolo zrejme, v akých situáciách bude potrebná podpora EBA. V tejto súvislosti sa javí ako nevyhnutné presnejšie upraviť kritériá pre EBA a príslušné vnútroštátne orgány na identifikáciu takýchto prípadov. Mali by sa tiež ustanoviť postupy pre vzájomnú spoluprácu medzi EBA a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pri identifikácii, oznamovaní a riešení takýchto prípadov. ECB preto navrhuje, aby EBA vydal usmernenia, ktoré upravia všetky prvky a procesy, ktoré sú potrebné pre efektívne fungovanie tohto postupu.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webovom sídle ECB.

Vo Frankfurt nad Mohanom 7. decembra 2018

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Navrhovaný nový článok 9a ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.